

FC-06

Compulsory Economics

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

(૩) પ્રશ્ન અને તેના જવાબનો ક્રમ સરખો રાખો અને જરૂર પડે ત્યાં આકૃતિ આપો.

૧. પ્રો. રોબીન્સે આપેલ અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યાની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો.

અથવા

૧. માંગનો નિયમ આકૃતિની મદદથી સમજાવી તેની મર્યાદાઓ સમજાવો.

૨. (અ) સરેરાશ ખર્ચ અને સીમાન્ત ખર્ચ વચ્ચેનો સંબંધ આલેખની મદદથી સમજાવો.

(બ) માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાને અસર કરતા પરિબલો સમજાવો.

અથવા

૨. પૂર્ણ સ્પર્ધાવાળા બજારમાં માંગ અને પુરવઠાની આંતરક્રિયા દ્વારા કિંમત કેવી રીતે નક્કી થાય છે તે આકૃતિની મદદથી સમજાવો.

૩. પૂર્ણ હરિફાઈના લક્ષણો સમજાવી પૂર્ણ હરિફાઈના બજારમાં પેઢીની ટુંકાગાળાની સમતુલા સમજાવો.

અથવા

૩. (અ) કિંમત ભેદભાવ એટલે શું ? તે ક્યારે નફાકારક બને તે સમજાવો.

(બ) અલ્પહસ્તક ઈજારાની સમજૂતી આપો.

૪. વહંચણીના સીમાન્ત ઉત્પાદકતાના સિદ્ધાંતની મર્યાદાઓ સહિત ચર્ચા કરો.

અથવા

૪. (અ) નફાનો જોખમ અને અનિશ્ચિતતાનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

(બ) લઘુત્તમ વેતનની આર્થિક અસરો સમજાવો.

૫. ગમે તે બેના ઉત્તર આપો.

(અ) ઈજારાયુક્ત હરિફાઈના લક્ષણો સમજાવો.

(બ) તુષ્ટિગુણ.

(ક) ઉત્પાદન વિધેય.

(ડ) સ્થિરખર્ચ અને અસ્થિર ખર્ચના ખ્યાલ સમજાવો.

Seat No : _____

FC-06

Compulsory Economics

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Each question carries equal marks.
(3) Keep the same order of question and give diagram where necessary.

1. Discuss critically Prof. Robin's definition of economics.

OR

1. Explain the theory of demand with diagrams and discuss its limitations.
2. (a) Explain with diagrams the relation between Average cost and Marginal cost.
(b) Explain the factors affecting price elasticity of demand.

OR

2. Under perfect competition price of a commodity is determined by demand and supply both. Explain with diagrams.
3. Mention the characteristics of perfect competition and explain the equilibrium of a firm in short term in perfect competition.

OR

3. (a) What is price discrimination ? Explain when it is profitable ?
(b) Explain Oligopoly.
4. Discuss the marginal productivity theory of distribution with its limitations.

OR

4. (a) Explain the Risk and Uncertainty theory of profit.
(b) Explain the Economic effect of minimum wages.
5. Write **any two** :
- (a) Explain the characteristics of monopolistic competition.
(b) Utility.
(c) Production function.
(d) Explain the concept of fixed cost and variable cost.

FC-06

Compulsory Economics

(Old Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.
(૩) પ્રશ્ન અને તેના જવાબનો ક્રમ સરખો રાખો અને જરૂર પડે ત્યાં આકૃતિ આપો.

૧. ઘટતા સીમાન્ત તુષ્ટિગુણનો નિયમ તેના અપવાદો સહિત સમજાવો.

અથવા

૧. (અ) તટસ્થ રેખાની મદદથી ગ્રાહકની સમતુલા સમજાવો.
(બ) તુષ્ટિગુણ વિશ્લેષણની મર્યાદાઓ સમજાવો.

૨. તટસ્થ રેખા એટલે શું ? તટસ્થ રેખાના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.

અથવા

૨. ગમે તે બેના ઉત્તર આપો.

- (૧) સ્થિર ખર્ચ અને અસ્થિર ખર્ચના ખ્યાલો સમજાવો.
(૨) ગ્રાહકના અધિક સંતોષનો ખ્યાલ સમજાવો.
(૩) માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાને અસર કરતા પરિબળો સમજાવો.
(૪) પૂર્ણ હરિફાઈમાં સીમાન્ત આવક અને સરેરાશ આવકનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.

૩. પૂર્ણ હરિફાઈના લક્ષણો જણાવો અને આ હરિફાઈમાં ટુંકાગાળામાં પેઢીની સમતુલા આલેખની મદદથી સમજાવો.

અથવા

૩. (અ) અલ્પહસ્તક ઇજારાની વ્યાખ્યા અને લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો.
(બ) કિંમત ભેદભાવ એટલે શું ? તે ક્યારે શક્ય બની શકે ?

૪. વહેંચણીના સીમાન્ત ઉત્પાદકતાના સિદ્ધાંતની મર્યાદાઓ સહિત ચર્ચા કરો.

અથવા

૪. ભાડાનો આધુનિક સિદ્ધાંત સમજાવો.

૫. ગમે તે બેના ઉત્તર આપો.

- (અ) વેચાણ ખર્ચની માંગના વક્રપરની અસરો તપાસો.
(બ) નફાનો નવપ્રવર્તનનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
(ક) લઘુત્તમ વેતનની આર્થિક અસરોની ચર્ચા કરો.
(ડ) ઇજારાયુક્ત હરિફાઈના લક્ષણો સમજાવો.

Seat No : _____

FC-06

Compulsory Economics

(Old Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Each question carries equal marks.
(3) Keep the same order of question and give diagram where necessary.

1. Explain the Law of diminishing marginal utility with its exceptions.

OR

1. (a) Explain consumer's equilibrium with the help of indifference curve.
(b) Explain the limitation of utility analysis.

2. What is indifference curve? Discuss the characteristics of indifference curve.

OR

2. Answer **any two** :

- (a) Explain the fixed cost and variable cost.
(b) Explain the concept of consumer's surplus.
(c) Explain the factors affecting the elasticity of demand.
(d) Clarify the relationship between marginal revenue and average revenue in perfect competition.

3. Mention the characteristics of perfect competition and explain equilibrium of a firm in the short run with the help of diagram.

OR

3. (a) Discuss the definition and characteristics of Oligopoly.
(b) What is price discrimination? When it is possible.

4. Discuss the marginal productivity theory of distribution with its limitations.

OR

4. Explain the Modern Theory of Rent.

5. Write **any two** :

- (a) Examine the effect of selling cost on demand curve.
(b) Explain the innovations theory of profit.
(c) Discuss the economic effect of minimum wage.
(d) Explain the characteristics of monopolistic competition.